

/rövidebb leírás/

A Pesti Vigadó Budapest belvárosának egyik legfontosabb műemléke, komolyzenei kulturális és szórakoztató-központ, mely eredetileg is vigalmi célokra épült 1860-1865 években.

1944-ben, a második világháborúban az épület annyira kitért, hogy 44 és 67 között kérdésessé vált, hogy felújítsák-e egyáltalán. Szerencsére 1967-ben megbízták Középülettervező Vállalatot a teljes átalakítás tervezésével. A külseje változatlan maradt, de a belső tereket új vasbeton födémmel, illetve galériával félbe vágták és létrehozták „gazdaságosabb” tereket: Vigadó galériát és a Vigadó sörözőt és Pacha bár. Ugyanígy a Feszl által 16,90 méter magas díszteret is magasságban ketté vágták, kialakítva egy kamaratermet, színházat illetve a túl magasnak ítélt díszterembe a belógattak egy prizmás gipsz álmennyezetet. Az eredeti festett ornamentika csak az előcsarnok mennyezetén főlépcsőház előtti földszinti foyer mennyezetén, (a most már II. emeleti) foyer mennyezetén került helyreállításra, a főlépcsőház oldalfalán és mennyezetén itt található freskók restaurálásával együtt.

2004 januárjában kezdődtek a felújítások, először még csak a külső munkálatok folytak (szobrokat megtisztították, kipótolták, és védőréteggel látták el, a külső nyílászárókat kicserélték) 2008 megkezdődött a közbeszerzési pályázaton nyertes Szakra Stúdió tervei alapján a Krisztályház és a Vigadó történeti terei közötti beépítések bontása. A bontási terveket és a módosított építési engedélyt és kiviteli terveket végül is a Fehérvári és Partnerei Építész Stúdió fejezte be.

A Fehérvári Rudolf építész, Pintér Tibor statikus és Gothárd Erzsébet /Medveczky & Gothárd Kft/ belsőépítész csapat az alapkonceptiót tiszteletben tartva megalkotta a romantikus műemlék épülethez igazodó részletterveket. A Művészeti Akadémia székházaként kialakítandó épületben koncepcionális váltás történt: Így a volt kocsiáthajtó, az eredeti formáját nyerte vissza. A volt Vigadó Galéria területe a pincei résszel összekötve újból kiállító teremmé vált, illetve a kiállítás fogadóteréből nyílóan az MMA könyvtára nyer elhelyezést a földszinti és emeleti részen. Az előcsarnokból illetve az árkádokból közvetlenül az utcáról is megközelítve egy információs, ajándéktárgyat árusító – kávézó készül, mely akár az egész földszinti közönségforgalmi rész (előcsarnok foyer) rész ellátására is alkalmas lehet. Az kisebb ruhatár az előcsarnokból és foyerből érhető el, míg a nagyobb ruhatár az aula északi végébe kerül.

A belsőépítészeti tervezésnél elsősorban a műemléki rekonstrukcióra törekedtünk: a korábbi értékes terek és díszítések az épület méltóságához igazodó megidézésére az épület egészében. A szakaszos megbízás következtében az épület meglévő és megmaradó ornamentális díszítését tanulmányozva, a levéltárakban, OMF-ben és a Fővárosi fotótárban fellelhető fotók és a 60-as években készült felmérési részletterveket is figyelembe véve készítettük el a műemléki szakembereknek előzetesen bemutatott terveket és részletterveket.

Az épületre jellemzők a geometrikus minták, diagonál és dupla keretezésű átfonódó folyondár vagy szalagfonatos minták, melyek az erősen plasztikus tagozódású gipszprofilok illetve az ornamentális festett mennyezeti és fali díszítéseken egyaránt nyomon követhetőek.

A gyöngysorral díszített gerenda rácsos álmennyezetek mezőiben általánosan díszítőfestés jelenik meg, az építészeti tagozatok, és oszlopfejek részben színes, részben aranyozott kialakítással készültek el. Az épület egészére vonatkoztatva az álmennyezet osztásrendszere a táblás parkettán illetve a kő padozaton is megismétlődik.

A levéltári eredeti tervek és régi fotók, valamint másik Feszl Frigyes tervezte ház ornamentális díszítése alapján a MentArtis Kft - Seres András főrestaurátor művész vezetésével elkészítette a díszítőfestés terveit, mely szerint az eddig harsány színezésű terek visszanyerték eredeti színüket és méltóságukat. Így a díszterem mennyezete az eredeti Feszl féle tervek alapján készült ornamentális mintákkal és címerekkel díszítve készült el. A kisterem, pihenő, előtér, volt dohányzó, panorámafolyosó gerendarácsos mennyezete és társalgó is hasonló, de visszafogottabb díszítőfestést kapott. Az oldalfalak világos és sötétebb okker márvány lapburkolat utánzatú díszítőfestést kaptak, ahol az építészeti elemeket egy - egy sötétebb sávú /fásni/ betét keretezi. A termék színe sárgás, drapp, okker egymáshoz közeli színek

melyekhez jól illik a tölgyfa - diófa betétes berakásos parketta. Az egyes termeket zöld, vörös, vörösesbarna díszítőfestés egészíti ki, minden térnek egyedi hangulatot adva. A falakon diaogonál mintás duplakerekezésű gipszkazetták vannak, melynek finom aranyozása az szintén diagonál díszítésű tagozott lécezésű ajtókon visszaköszön. A színházterem lépcsős vasbeton padozatát végül mégse bontották el, ezért a társalgó mennyezete lépcsős maradt, de részleteiben követve a többi tér elemeit, így az egységes térszövetből nem esik ki.

A díszterem mobil színpaddal kialakítva készül, melynek helye a díszterem déli oldaláról átköltözött az északi oldalra. Itt ponthúzókkal a kellő magasságra emelhető színháztechnikai baldachin készül állítható plexi hangvetőkkel és a zenészek számára munka világítással. A színpad átköltözésével az V. szinten lévő a technikai helyiséget a déli oldalon is létehoztuk, hogy a kellő rálátás biztosítva legyen, a hang és fény kezeléséhez. Ezen kívül a páholyok mellvédje úgy van kialakítva hogy a páholyok könyöklőjének levétele után, vagy annak tartójához rögzítve bárholnan a szükséges színpadi hatás világításhoz kellő fejlámpák rögzíthetők legyenek és elektromosságot a minden páholyban lévő padlódobozból kapnak.

A díszterem elsősorban koncertek rendezésére kialakított, de bálakat fogadásokat kiállításokat, ünnepi gyűléseket, vetélkedőket vagy egyéb exkluzív rendezvény is tartható itt. A díszteremben körbe ha szükséges plusz elektromos kábelhez kivehető kábelcsatorna készült, mely az épületet behálózó rendezvényszekrényekhez csatlakoztatható.

A díszterem 9 db félköríves felülvilágítóval ellátott, fazettázott üvegezésű teljesen kinyitható ajtóval a díszterek egyetlen térsorrá alakíthatók, a kisebb nagyobb terek változó hangulatának pulzálását követve érdekes sétát tehetünk a 70m hosszú teremláncolatban. Az ajtókat hangszigetelő függönnyel ellátva lehetővé teszik azonban a terek külön- külön használatát is.

A földszinten II, IV, VI. emeleten kialakított mellékhelyiségek is az épületre jellemző díszítő elemekkel kialakítottak, színvonalukban igazodva a többi térhez.

A világításnál is a régi, eredeti csillárok rekonstrukciójával a díszterembe két db 108 karú csillár készül, mely bálók esetén lejjebb engedhető, előadások alkalmával feljebb húzható. A csillárok részletei és eredeti tervek felhasználásával, valamint a régi fotókon látható szétlőtt, földre esett díszcsillár romjait fotogrammetrikus módszerrel szintén belsőépítész cégünk készítette el a különböző méretű sárgaréz csillárok és 1-2 4-6-8 karú falikarok falikarok terveit. A 80-as években készült iparművész csillárok és falikarok egységesen a földszinti előcsarnokba és foyerbe kerültek magasabban felfüggesztve és ritkábban elhelyezve, így átláthatóbbá téve az előcsarnokot és megfelelő teret adva a csillároknak.

Az épületre a plasztikus gipszstukkós profilokkal keretezett, nagyméretű nyílászárók jellemzőek, melynek üvegbetétes és festett tagozatos ajtóinak mintázata két-két szintenként változik. A nagy terekhez a magas ajtók illenek, melyek az épületben jellemzően gipszstukkós supraportákkal (ajtó fölötti díszítő motívum) kialakítottak. Az épületre a pasztell színű falfestés a jellemző, Kanfanar kő lapburkolat, tölgyfa-diófa berakásos parketta és a történelmi terekben bognis, (díszítő függöny előtét) lágyan, bőven redőzött paszpólozott, rojtokkal és bojtokkal paszományozott függönyök. Az ablakok alatt és falfülkébe diagonál mintás tagozott fa fan-coil burkolatok készülnek sárgaréz színű egyedi az épületre jellemző perforált rácsbetétekkel. Ezek a rácsok az oldalfalakon és padlón is megjelennek, ott ahol a gépészet miatt szükség van a levegő elszívására illetve befújására.

A rekonstrukció során törekedtünk az épület korszerű működtethetőségét megteremtve a történelmi terek jellegzetes méreteinek, ornamentikájának, gazdag díszítettségének, és színvilágának a helyreállítására. A műemléki környezetbe, annak ellenpontjaként modern, többcélúan használható, kvalitásos design bútorokat elhelyezését terveztük. Az MMA földszinti és pincei kiállítóterei könyvtára valamint az információ kialakítása is ezt a mai, modern szemléletet fejezi ki, ahol a terekben fontos szerepet kap több helyen keret nélküli üveg is, mint a korszerű építészet eleme.

Budapest, 2014. május

Gothárd Erszébet
Belsőépítész tervező